

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ГСА-2023/06/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Говьсүмбэр аймаг
2023 он

Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Б.Сарантuya
Утас: 70543179, Цахим хаяг: sarantuyab@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Г.Наранбаяр
Цахим хаяг: naranbayarg@audit.gov.mn
Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн: "Саруул баян уул- Аудит"
ХХК Захирал: Б.Шатар
Утас: 99093852 Цахим хаяг: Shatar5626@gmail.com
Аудитор: Д.Оюунбат
Утас: 99973399 Цахим хаяг: Oyunbatdorjkhand@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	0
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	3-9
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	10
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	10
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгын өөрчлөлт.....	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12-13
4. Аудитын тайлан.....	13
4.1 Ерөнхий зүйл	13
4.2 Материаллаг байдал	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	13
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын	14-15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. Аудитын илрүүлэлт	16-18
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	19-20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Няглан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, З дугаар баг
Утас/Факс: 976-7054 3179
И-мэйл: govisbury@audit.gov.mn

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН
“БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
ГАЗАР”-ЫН ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧ
А.ЗУРГААНЖИН ТАНАА

2023 - 08 · 24 № 28
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аudit хийлээ.

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аudit хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аudit хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай болон аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тус газар нь бүх үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

008020106

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 5 зорилтын хүрээнд 89 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 99.0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан болно. Ингэхэд материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй тул аудит хийсэн санхүүгийн тайландаа залруулга хийх шаардлагагүй гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайландаа төсвийн захирагчийн үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайландаа үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/ төгрөгөөр /

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,317,514	3,020,472
2	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	1,293,650	
3	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	1,293,650	
4	Төгрөг	1,293,650	
5	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	1,291,750	
6	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	1,900	
7	АВЛАГА		80,572
8	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага		80,572
9	БАРАА МАТЕРИАЛ	3,901,598	2,939,900
10	Хангамжийн материал	3,901,598	2,939,900
11	Бичиг хэргийн материал	1,545,600	1,327,000
12	Аж ахуйн материал	2,025,500	1,612,900
13	Бусад хангамжийн материал	330,498	
14	НӨӨЦИЙН БАРАА	3,122,266	
15	Бусад нөөц	3,122,266	
16	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	168,746,017.38	363,462,757.86
17	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	168,746,017.38	363,462,757.86
18	Биет хөрөнгө	113,395,217.3	308,436,957.74
19	Барилга, байгууламж, орон сууц	28,164,100	263,446,545.93
20	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,408,205.16	-24,425,507.95
21	Авто-тээврийн хэрэгсэл	69,821,075	69,821,075
22	Хуримтлагдсан элэгдэл	-45,087,741.73	-50,687,741.77
23	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	91,611,363.28	98,973,123.28
24	Хуримтлагдсан элэгдэл	-45,696,321.54	-53,662,294.28
25	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	18,928,700	8,928,700
26	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,937,752.55	-3,956,942.47
27	Биет бус хөрөнгө	55,350,800.08	55,025,800.12
28	Програм хангамж	3,040,000	3,040,000
29	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,389,999.92	-2,714,999.88
30	Бусад биет бус хөрөнгө	58,608,000	58,608,000
31	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,907,200	-3,907,200
32	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	177,063,531.38	366,483,229.86
33	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	177,063,531.38	366,483,229.86
34	Засгийн газрын хувь оролцоо	177,063,531.38	366,483,229.86
35	Засгийн газрын оруулсан капитал	251,766,128.9	251,766,128.9
36	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	251,766,128.9	251,766,128.9
37	Хуримтлагдсан үр дүн	-97,802,219.61	91,617,478.87
38	Өмнөх үеийн үр дүн	-103,820,792.01	-97,804,119.61
39	Тайлант үеийн үр дүн	6,018,572.4	189,421,598.48
40	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	23,099,622.09	23,099,622.09
41	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	177,063,531.38	366,483,229.86

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант огноо: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	708,671,777.1	1,027,607,127.65
2	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	20,253,677.1	264,409,527.65
3	Нийтлэг татварын бус орлого	20,253,677.1	264,409,527.65
4	Үнэ төлбөргүй хулээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө		216,089,076.03
5	Үнэ төлбөргүй хулээн авсан орлого - Бараа материал	20,253,677.1	48,320,451.62
6	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	688,418,100	763,197,600
7	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	587,746,400	747,031,100
8	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	587,746,400	747,031,100
9	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	100,671,700	16,166,500
10	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,530,000	1,000,000
11	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсөв хуваарилсан хөрөнгө	86,849,800	15,166,500
12	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлого	1,291,900	
13	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	696,587,653.46	827,475,329.21
14	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	696,587,653.46	827,475,329.21
15	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	260,357,971.54	256,751,467.21
16	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	121,926,046	124,921,913
17	Үндсэн цалин	109,799,941	92,548,468
18	Нэмэгдэл	8,726,105	17,480,491
19	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,400,000	11,264,000
20	Урамшуулал		3,628,954
21	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,062,549.08	16,859,829
22	Тэтгэврийн даатгал	12,334,376.16	11,919,929.58
23	Тэтгэмжийн даатгал	1,206,358.48	1,335,588.12
24	ҮОМШӨ-ний даатгал	965,087.99	987,097.65
25	Ажилгүйдлийн даатгал	223,266.49	269,209.41
26	Эрүүл мэндийн даатгал	2,333,459.96	2,348,004.24
27	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	4,503,121	5,450,124
28	Гэрэл, цахилгаан	337,176	311,274
29	Түлш, халаалт	1,792,945	2,740,600
30	Цэвэр, бохир ус	105,000	130,250
31	Байрны түрээс	2,268,000	2,268,000
32	Хангамж, бараа материалын зардал	31,678,121.1	34,205,599.02
33	Бичиг хэрэг	6,123,000	3,167,262
34	Тээвэр, шатахуун	2,268,200	1,874,800
35	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	529,160	205,160
36	Ном, хэвлэл		30,600
37	Хог хаягдал зайлзуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,036,400	177,000
38	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,729,350	3,981,511
39	Бараа материал шилжүүлсний зардал	14,992,011.1	24,769,266.02

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

40 Нормативт зардал	2,692,800	
41 Нормын хувцас, зөвлөн эдлэл	2,692,800	
42 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,225,900	
43 Багаж, техник, хэрэгсэл	15,000,000	
44 Урсгал засвар	2,225,900	
45 Томилолт, зочны зардал	138,000	2,059,400
46 Дотоод албан томилолт	138,000	2,059,400
47 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	45,565,136	2,439,800
48 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,779,400	630,000
49 Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000	1,420,200
50 Даатгалын үйлчилгээ	119,250	124,500
51 Тээврийн хэрэгслийн татвар	135,750	131,900
52 Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000	18,500
53 Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		114,700
54 Газрын төлбөр	8,736	
55 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,566,298.36	70,814,802.19
56 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	599,000	46,407,466.6
57 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,161,656	3,745,200
58 Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хороодол	16,805,642.36	20,662,135.59
59 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	436,229,681.92	570,723,862
60 Бусад урсгал шилжүүлэг	414,866,423	519,940,160
61 Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	209,778,423	133,300,760
62 Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	204,788,000	385,811,400
63 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулалт	300,000	828,000
64 Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	21,363,258.92	50,783,702
65 Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,182,458.92	50,783,702
66 Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,180,800	
67 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	12,084,123.64	200,131,798.44
68 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,065,551.24	10,710,199.96
69 Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	6,065,551.24	10,710,199.96
70 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)	6,018,572.4	189,421,598.48

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

№	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	251,766,128.9	23,099,622.09	-103,820,792.01	171,044,958.98
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	251,766,128.9	23,099,622.09	-103,820,792.01	171,044,958.98
3	Тайлант үеийн үр дүн			6,018,572.4	6,018,572.4
4	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	251,766,128.9	23,099,622.09	-97,802,219.61	177,063,531.38
5	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	251,766,128.9	23,099,622.09	-97,802,219.61	177,063,531.38
6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			-1,900	-1,900
7	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	251,766,128.9	23,099,622.09	-97,804,119.61	177,061,631.38
8	Тайлант үеийн үр дүн			189,421,598.48	189,421,598.48
9	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	251,766,128.9	23,099,622.09	91,617,478.87	366,483,229.86

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	689,219,600	763,197,600
2	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	689,219,600	763,197,600
3	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	587,746,400	747,031,100
4	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт	587,746,400	747,031,100
5	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	101,473,200	16,166,500
6	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсөвт хуваарилсан хөрөнгө	12,530,000	1,000,000
7	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсөвт хуваарилсан хөрөнгө	87,651,300	15,166,500
8	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,291,900	
9	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	657,022,200	764,491,250
10	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	657,022,200	764,491,250
11	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	220,792,518.08	193,767,388
12	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	122,456,095.08	124,670,448
13	Үндсэн цалин	91,983,049.08	92,770,644
14	Нэмэгдэл	23,189,982	17,473,992
15	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,283,064	10,796,858
16	Урамшуулал		3,628,954
17	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,532,500	17,191,866
18	Тэтгэврийн даатгал	12,434,000	12,072,133.91
19	Тэтгэмжийн даатгал	1,024,600	1,420,673.19
20	ҮОМШӨ-ний даатгал	819,700	1,079,418.53
21	Ажилгүйдлийн даатгал	204,900	254,520.6
22	Эрүүл мэндийн даатгал	2,049,300	2,365,119.77
23	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,503,121	5,450,124
24	Гэрэл, цахилгаан	337,176	311,274
25	Түлш, халаалт	1,792,945	2,740,600
26	Цэвэр, бохир ус	105,000	130,250
27	Байрны түрээс	2,268,000	2,268,000
28	Хангамж, бараа материалын зардал	11,859,860	8,056,900
29	Бичиг хэрэг	5,364,200	2,575,300
30	Тээвэр, шатахуун	2,268,200	2,180,400
31	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	529,160	416,200
32	Ном, хэвлэл	183,300	141,700
33	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,130,800	696,400
34	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	384,200	2,046,900
35	Эд хогшил, ургал засварын зардал	15,503,500	10,000,000
36	Багаж, техник, хэрэгсэл	15,503,500	10,000,000
37	Томилолт, зочны зардал	138,000	2,061,300
38	Дотоод албан томилолт	138,000	2,061,300
39	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	46,709,436	2,726,700

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

40	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	45,412,300	630,000
41	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000	1,420,200
42	Даатгалын үйлчилгээ	119,250	124,500
43	Тээврийн хэрэгслийн татвар	135,750	131,900
44	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000	18,500
45	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	148,400	114,700
46	Газрын төлбөр	8,736	
47	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	363,000	286,900
48	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,090,006	23,610,050
49	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	677,650	19,328,850
50	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,412,356	4,281,200
51	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	436,229,681.92	570,723,862
52	Бусад урсгал шилжүүлэг	414,866,423	519,940,160
53	Тэтгэвэрт гаражад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	209,778,423	133,300,760
54	Хөдөө орон нутагт тогтвортой суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	204,788,000	385,811,400
55	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулалт	300,000	828,000
56	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	21,363,258.92	50,783,702
57	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,182,458.92	50,783,702
58	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,180,800	
59	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	32,197,400	-1,293,650
60	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	31,486,500	
61	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	31,486,500	
62	Дотоод эх үүсвэрээр	31,486,500	
63	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	31,486,500	
64	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-31,486,500	
65	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	710,900	-1,293,650
66	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	582,750	1,293,650
67	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,293,650	

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	747,031,100	696,247,398	50,783,702
2	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	747,031,100	696,247,398	50,783,702
3	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	215,868,100	176,307,238	39,560,862
4	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	161,158,900	124,670,448	36,488,452
5	Үндсэн цалин	99,743,200	92,770,644	6,972,556
6	Нэмэгдэл	32,231,800	17,473,992	14,757,808
7	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,068,000	10,796,858	2,271,142
8	Урамшуулал	16,115,900	3,628,954	12,486,946
9	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	20,144,900	17,191,866	2,953,034
10	Тэтгэврийн даатгал	13,698,500	12,072,133.91	1,626,366
11	Тэтгэмжийн даатгал	1,611,600	1,420,673.19	190,927
12	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,289,300	1,079,418.53	209,881
13	Ажилгүйдлийн даатгал	322,300	254,520.60	67,779
14	Эрүүл мэндийн даатгал	3,223,200	2,365,119.77	858,080
15	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	5,560,200	5,450,124	110,076
16	Гэрэл, цахилгаан	375,100	311,274	63,826
17	Түлш, халаалт	2,740,600	2,740,600	0
18	Цэвэр, бохир ус	176,500	130,250	46,250
19	Байрны түрээс	2,268,000	2,268,000	0
20	Хангамж, бараа материалын зардал	6,889,400	6,889,400	0
21	Бичиг хэрэг	1,804,300	1,804,300	0
22	Тээвэр, шатахуун	1,783,900	1,783,900	0
23	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	416,200	416,200	0
24	Ном, хэвлэл	141,700	141,700	0
25	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	696,400	696,400	0
26	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,046,900	2,046,900	0
27	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,000,000	10,000,000	0
28	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,000,000	10,000,000	0
29	Томилолт, зочны зардал	469,400	469,400	0
30	Дотоод албан томилолт	469,400	469,400	0
31	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,736,000	2,726,700	9,300
32	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	630,000	630,000	0
33	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,420,200	1,420,200	0

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

34	Даатгалын үйлчилгээ	124,500	124,500	0
35	Тээврийн хэрэгслийн татвар	131,900	131,900	0
36	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	18,500	18,500	0
37	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	114,700	114,700	0
38	Газрын төлбөр	9,300		9,300
39	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	286,900	286,900	0
40	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,909,300	8,909,300	0
41	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,628,100	4,628,100	0
42	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,281,200	4,281,200	0
43	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	531,163,000	519,940,160	11,222,840
44	Бусад урсгал шилжүүлэг	531,163,000	519,940,160	11,222,840
45	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	144,323,600	133,300,760	11,022,840
46	Хөдөө орон нутагт тогтвортай суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	385,811,400	385,811,400	0
47	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,028,000	828,000	200,000
48	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ YYCBЭР	747,031,100	747,031,100	0
49	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	747,031,100	747,031,100	0
50	Улсын төсвөөс санхүүжих	747,031,100	747,031,100	0
51	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	19	19	19
52	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	1
53	Төсвийн байгууллага	1	1	1
54	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	9	9	9
55	Удирдах ажилтан	1	1	1
56	Гүйцэтгэх ажилтан	8	8	8
57	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	9	9	9
58	Төрийн захирагааны албан хаагч (ТЗ)	9	9	9

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,808,000.00
2	ҮРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,808,000.00
3	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,808,000.00
4	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	
5	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,808,000.00
6	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ YYCBЭР	1,808,000.00
7	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,808,000.00
8	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,808,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын үйл ажиллагааны чиглэл нь Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын байгууллагуудыг бодлого арга зүйгээр хангах бөгөөд тайлант жилд "Боловсролын үйлчилгээнд тэгш хамруулж, чанар хүртээмжийг сайжруулна" гэсэн зорилгын хүрээнд 5 зорилт дэвшүүлэн ажилласан байна.

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газар нь 2022 онд 10 орон тоо баталж, 2 орон тоо гэрээгээр ажилласан байна.

Говьсүмбэр аймгийн боловсролын салбарын хэмжээнд ерөнхий боловсролын 5 сургууль, 7 цэцэрлэг үйл ажиллагаа явуулж, 2022 онд СӨБ-д 1,518 хүүхэд, ЕБС-д 4,116 хүүхэд суралцаж, нийт 312 багш ажилласан байна.

Боловсролын чанарын үзүүлэлт сайжирч, чанарын үнэлгээгээр улсад 3 дугаар байр, ЭЕШ-ийн үнэлгээгээр 21 дүгээр байрнаас 7,10 дугаар байранд орж, түүх, нийгмийн ухаан, хими, биологийн хичээлээр улсад 1,2 дугаар байр эзэлсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бodoх бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Үнд:

- Хөдөлмөрийн тухай хууль
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- Боловсролын тухай хууль

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорилт гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдуулэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол шинжлэх ухааны газар нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллага нь Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайдын 2017 оны А/40 дугаар тушаалаар батлагдсан Нягтлан бodoх бүртгэлийн бодлогын баримт ГСА-2023/06/НА-СТА-ТШЗ

бичгийг мөрдлөг болгодог бөгөөд зарим нэг хууль тогтоомжийн өөрчлөлтийг эс тооцвол нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газар нь 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 189,421.6 мянган төгрөгөөр буюу 107.0 хувиар нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	1,291.7	0	-1,291.7
Авлага	0	80.6	80.6
Бараа материал	3,901.6	2,939.9	-961.9
Нөөцийн бараа	3,122.3	0	-3,122.3
Үндсэн хөрөнгө	168,746.0	363,462.7	194,716.7
Нийт хөрөнгө	177,061.6	366,483.2	189,421.6
Засгийн газрын хувь оролцоо	177,061.6	366,483.2	189,421.6
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	177,061.6	366,483.2	189,421.6

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, нөөцийн бараа, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын хувь оролцоо дансанд өмнөх оны үзүүлэлтээс нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан байна. Үүнд:

1. Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,291.1 мянган төгрөгөөр буурсан
2. Авлагын дансны үлдэгдэл 80.6 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь ажилдчаас суутгасан ХХОАТ-ыг илүү төлсөн боловч авлага үүсгээгүй тайлагнаасныг аудитын явцад үүсгэсэн
3. Бараа материалын дансны үлдэгдэл 961.9 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны үйл ажиллагааны зарцуулалттай холбоотой
4. Нөөцийн бараа материалын үлдэгдэл 3,122.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх оны сүүлээр ирсэн сурх бичгийг бүртгэлд авч, тайлант онд сургуулиудад тараасантай холбоотой байна
5. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл их хэмжээгээр нэмэгдсэн нь аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 07 дугаар тогтоолоор Сүмбэр сумын 2 дугаар сургуулийн дансанд бүртгэлтэй 235,282.4 мянган төгрөгийн спорт заалны барилгыг шилжүүлэн авсан ба 10,000.0 төгрөгийн хөрөнгийг төсвийн хөрөнгөөр, 3027.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч бүртгэсэн.

6. Аймгийн ИТХ-ын 2022 оны 05 дугаар тогтоолоор Соёл урлагийн газарт 3,354.0 мянга, Шивээговь сумын 3 дугаар сургуульд 704.0 мянга, Баянтал сумын 4 дүгээр сургуульд 1,398.0 мянга, Сүмбэр сумын 2 дугаар сургуульд 10,000.0 мянга, нийт 15,666.0 мянган төгрөгийн өртөг бүхий хөрөнгийг балансаас шилжүүлсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Боловсрол шинжлэх ухааны газар нь 2022 оны төсвийн төсөлд зардлын санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 262,877.6 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 262,877.6 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

2022 онд төсвийн төслийн саналаас үйл ажиллагааны зардал 57,463.4 төгрөгөөр буурч, 205414.2 мянган төгрөгөөр батлагдаж ирсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсөвт 1 удаа өөрчлөлт оруулсан ба нийт 1,481.9 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлсэн байна. Үүнд: Аудит баталгаажуулалт болон тогтмол зардал, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлууд нэмэгдсэн байна..

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 5 зорилтын хүрээнд 89 хөтөлбөр, арга хэмжээг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр 747,031.1 мянган төгрөгийг хуваарилсан байна.

Гүйцэтгэлээр 747,031.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 696,247.3 мянган төгрөг буюу 93.2 хувийг зарцуулж, 50,783.7 мянган төгрөг буюу 6.8 хувийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Нийт төсөв	747,031.1	696,247.3	50,783.8	86.55
1	Үндсэн үйл ажиллагааны урсгал зардал	216,896.1	177,135.2	39,760.9	81.67
1.1	Цалингийн зардал	161,158.9	124,670.4	36,488.4	77.36
1.2	Шимтгэл	20,144.9	17,1491.9	2,953.0	85.34
1.3	Тогтмол зардал	5,560,2	5450,1	110.1	98,0
1.4	Хангамж бараа материалын зардал	6,889.4	6,889.4	00	100
1.5	Эд хогшил худалдан авах зардал	10,000.0	10,000.0	00	100
1.6	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээ	2,736.0	2,726.7	9.3	99.66

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

1.7	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,909.3	8,909.3	0	100
1.8	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	1,028.0	828.0	200.0	80.55
2	Нийт урсгал шилжүүлэг	530,135.0	519,112.1	11,022.9	91.44
2.1	Сургуулийн өмнөх боловсрол	134,618.4	125,788.0	8,830.4	93.44
	Урсгал шилжүүлэг/тэтгэвэр, тэтгэмж/	134,618.4	125,788.0	8,830.4	93.44
2.2	Ерөнхий боловсрол	395,516.6	393,324.1	2,192.5	99.45
	Урсгал шилжүүлэг/тэтгэвэр тэтгэмж	395,516.6	393,324.1	2,192.5	99.45

Дээрх хүснэгтээс харахад нийт төсвийн 29.1 хувь буюу 216,896.1 мянган төгрөг нь байгууллагын үйл ажиллагааны зориулалттай, 70.9 хувь буюу 530,135.0 мянган төгрөг нь урсгал шилжүүлэг /тэтгэвэр, тэтгэмж/ байна.

Үйл ажиллагаандaa 216,896.1 мянган төгрөгийн төсөвтэйгөөс 177,135.2 мянган төгрөг буюу 81.7 хувийг зарцуулж, 39,760.9 мянган төгрөг буюу 18.3 хувийг буцаан төвлөрүүлсэн байна. Хэмнэгдсэн зардлын 99.2 хувь буюу 39,441.4 мянган төгрөг нь цалин, шимтгэлийн зардал байгаа нь 2 орон тоо дутуу ажилласантай холбоотой байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланда шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлagnalын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Саруул баян уул-Аудит” ХХК-ийн захирал Б.Шатар, аудитор Д.Оюунбат нар гүйцэтгэж, хяналтыг Говьсүмбэр аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Г.Наранбаяр, газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Сарантуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Говьсүмбэр аймгийн Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг “Саруул баян уул-Аудит” ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 29 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2. Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлыг тооцох эх сурвалжийг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайланг, суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны нийт зардлын 696,587.6 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 6,965.8 мянган төгрөгөөр тооцсон ба гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг 80% буюу 5,572.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоо шаардлагагүй гэж үзсэн

4.3. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор байгууллага төсвийн үргүй зардал гаргахгүй байх, батлагдсан төсвийг хэмнэх зэрэг арга хэмжээ авч ажилласан байна.

Үйл ажиллагаандaa 216,896.1 мянган төгрөгийн төсөвтэйгөөс 177,135.2 мянган төгрөг буюу 81.7 хувийг зарцуулж, 39,760.9 мянган төгрөг буюу 18.3 хувийг хэмнэж, буцаан төвлөрүүлсэн байна. Хэмнэгдсэн зардлын 99.2 хувь буюу 39,441.4 мянган төгрөг нь цалин, шимтгэлийн зардал байна.

4.4. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланда өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд мэдээллийг бүрэн хугацаанд нь бүрэн оруулсан байна.

4.5 Завсрыйн аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрыйн аудитын талаар

2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайландаа аудитыг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх сонгон шалгаруулалт он тулгаж хийгдсэн, цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан завсрыйн аудит хийгдээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	4	14,836.0	4	14,836.0	100
Нийт дүн	4	14,836.0	4	14,836.0	100

Өмнөх аудитаар 14,836.0 мянган төгрөгийн 4 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.